

ДЕМОКРАТИЧНА ШКОЛА

освіта для демократичної стійкості

THE EUROPEAN
WERGELAND
CENTRE

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

07 квітня 2026 р.

Запрошення до участі в навчальній програмі

“Організаційний розвиток школи для демократичної стійкості”

Шановні директори та директорки шкіл, якщо ви:

- новопризначені на посаду або хочете активізувати спільноту вашої школи;
- шукаєте родзинку вашого закладу й вірите, що культура демократії і виховання свідомих громадян – це те, що вам потрібно;
- шукаєте допомогу для стратегічного розвитку школи;
- прагнете, щоб ваші педагоги йшли в ногу з сучасними освітніми підходами;
- хочете активізувати своїх учнів та налагодити кращі зв'язки з громадою;

пропонуємо вам долучитися до навчальної програми, що допоможе вам зростати як управлінцю, формувати стратегію демократичного розвитку школи згідно з рекомендаціями та вимогами МОН і ДСЯО, гуртувати учасників освітнього процесу, а також формувати у школі професійну спільноту висококваліфікованих педагогів.

Ми пропонуємо вам активне залучення упродовж **18 місяців** (червень 2026 – листопад 2027), яке складатиметься з серії навчань (очно та дистанційно) із провідними освітніми експертами, обміну досвідом з колегами, реалізації практичних завдань на базі вашої школи й відбуватиметься за менторського супроводу досвідченої тренерської команди.

Запрошуємо вас та ваш заклад освіти в спільну подорож до школи, в якій хочеться вчити і вчитися!

"У програмі "Демократична школа" наші вчителі відкрили для себе навчання з власної ініціативи — цікаве й справді корисне. І те, що спершу здавалося незвичайним, стало новою нормою життя школи".

Директорка Ірпінського ліцею №2

КАЛЕНДАР ПРОГРАМИ

травень 2026	червень-серпень 2026	вересень-жовтень 2026
<p>02 травня, 23:59 – реченець зголошень до участі в програмі</p> <p>07 травня: відібрані директори / директорки шкіл отримають запрошення до участі в програмі</p> <p>14 травня, 15:00-17:00: настановча онлайн-зустріч з відібраними директорками й директорами Долучення до спільних каналів комунікації (закрита група у Фейсбуку та месенджерах)</p>	<p>Підписання угоди про співпрацю між школою та Програмою “Демократична школа”</p> <p>22-25 або 26-29 червня, Львів: очний тренінг для управлінської команди Після повернення з навчання управлінська команда проводить одну педагогічну раду про свій досвід із застосуванням вивчених на тренінгу інструментів</p>	<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>21 вересня – 23 жовтня: проходження обов'язкового для управлінської команди та всього педколективу школи онлайн- курсу “Прямуємо до демократичної школи” тривалістю 5 тижнів.</p> <p>Курс передбачає щотижневі онлайн-зустрічі тривалістю 1,5 години (проводять тренери Програми) та виконання завдань на онлайн-платформі (1-2 години щотижня).</p> <p>Успішне проходження курсу засвідчується сертифікатом про підвищення кваліфікації встановленого МОН зразка (на 30 годин).</p> <p>Очний тренінг на базі школи тривалістю пів дня (приїзд тренерів повністю забезпечує Програма). Дата буде узгоджена зі школою.</p>
листопад - грудень 2026	січень - березень 2027	квітень 2027
<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>Перша половина листопада: шкільний колектив проводить самооцінювання за “Інструментом демократичного розвитку школи” (дистанційно фасилітоване тренерами ДШ). Для якісного проведення самооцінювання попросимо запросити представників усіх груп учасників освітнього</p>	<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>Управлінська команда школи проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.)</p> <p>3 19 січня: початок навчання шкільного педколективу на обраних фасилітованих курсах: “Демократична валіза”,</p>	<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.)</p> <p>Проміжне самооцінювання за “Інструментом демократичного розвитку школи” (дистанційно фасилітоване тренерами Програми).</p>

<p>процесу (15-20 осіб). Самооцінювання за інструментом триває близько 4 годин. До 15 грудня вчителі школи обирають курс для професійного розвитку, який проходитимуть у 2027 р.</p>	<p>“Клас демократії”, “Від шкільних проєктів до змін у громаді”. Курси передбачають щотижневі 1,5-годинні онлайн-зустрічі з тренерами та виконання завдань на онлайн-платформі (1-2 години щотижня). Успішне проходження курсу засвідчується сертифікатом про підвищення кваліфікації встановленого МОН зразка (на 30+ годин).</p>	
<p align="center">травень 2027</p>	<p align="center">червень-серпень 2027</p>	<p align="center">вересень-листопад 2027</p>
<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.)</p> <p>Планування демократизаційного проєкту на 2027-2028 н.р.</p>	<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.)</p> <p>Червень, Львів: очна зустріч для управлінських команд для підведення проміжних підсумків Можливість участі в очних заходах Демократичної школи (усі витрати - за коштом Програми).</p>	<p>Вебінар для управлінської команди (2 год.)</p> <p>Управлінська команда проводить інтерактивну педраду з використанням запропонованих Програмою інструментів (2 год.)</p> <p>Реалізація демократизаційного проєкту у школі.</p> <p>Друга половина листопада: підсумкове самооцінювання за “Інструментом демократичного розвитку школи” (дистанційно фасилітоване тренерами Програми)</p>

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ

- **ваша школа не брала участі в Програмі “Демократична школа” у 2016-2021 роках;**
- **мотивація** до запровадження змін з метою поглиблення демократичної культури в школі та розвитку громадянських компетентностей вашого педагогічного колективу та учнів й учениць, до формування професійної спільноти на базі школи;
- **школа, яку ви очолюєте:**
 - **навчається очно чи у змішаному форматі;**
 - **розташована в одній із перелічених областей:** Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська, Чернівецька;
 - **I-II чи I-III ступенів** (не є новоствореним ліцеєм).

Додатковою перевагою є:

- якщо ви – новопризначений директор/директорка;
- можете надати рекомендаційний лист для вашої кандидатури від [тренера/тренерки Програми “Демократична школа”](#);
- ви або хтось із педагогів школи пройшов [фасилітовані курси Програми “Демократична школа”](#);
- школа налічує 250-400 учнів.

Заявка не буде розглядатися, якщо при її заповненні будуть порушені принципи академічної доброчесності, включно з генеруванням відповідей за допомогою ШІ.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ “ДЕМОКРАТИЧНА ШКОЛА”

[Програма “Демократична школа: освіта для демократичної стійкості”](#) реалізується [Європейським центром ім. Вергеланда](#) (Норвегія) та Міністерством освіти і науки України за фінансової підтримки Норвегії.

Навчальна програма “Організаційний розвиток школи задля демократичної стійкості” реалізується у партнерстві з [Центр освітніх ініціатив](#), заснованим львівськими освітянами, які прагнули створити організацію, що впроваджувала б інноваційні ідеї у сферу середньої освіти. За 30 років існування Центр освітніх ініціатив пройшов кілька етапів розвитку – від організації, що фокусувала свою діяльність виключно на учнях та вчителів середньої школи, до осередку, навколо якого гуртувалися небайдужі громадяни, що прагнули реалізувати актуальні для

суспільства ідеї у різних сферах. На даному етапі місією Центру освітніх ініціатив є формування суспільно активних особистостей шляхом впровадження різноманітних ініціатив у сфері освіти.

Зусилля усіх залучених партнерів спрямовані на підтримку української освіти заради посилення громадянської стійкості, що базується на демократичних цінностях і засадах поваги до прав людини. Ми робимо це,

- будуючи школу на культурі демократії та прав людини,
- навчаючи вчителів та адміністрацію школи,
- інтегруючи школу та громаду,
- налагоджуючи контакти між школами України з різних областей.

В умовах повномасштабної війни, яка триває вже понад 4 роки, важливо, щоб ми продовжували плекати ті цінності та культуру демократії, які відрізняють нас від держави-агресора.

КОМАНДА ДЛЯ УЧАСТІ У ВСТУПНОМУ ОЧНОМУ ТРЕНІНГУ

До участі у вступному тренінгу запрошуємо команду у складі 2 осіб:

- 1) ви (директор/директорка школи);
- 2) заступник/заступниця директора (якщо у вашій школі кілька заступників, то це має бути заступник/заступниця, що відповідає за освітню, методологічну складову, працює з учителями).

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УЧАСНИЦЬ ТА УЧАСНИКІВ КУРСУ

Якщо ви подаєтеся на цю програму, ми очікуємо, що ви та школа, яку ви очолюєте:

- візьмете участь у повній програмі (до листопада 2027 р.), включно з обов'язковою участю вас та вашої заступниці / вашого заступника в очному навчанні у червні 2026 р.;
- формалізуєте відносини між очолюваним вами ЗЗСО та “Демократичною школою” через підписання Угоди про співпрацю;
- створите умови для навчання вчителів на фасилітованих курсах на час тривання програми і будете мотивувати їх до професійного розвитку;
- будете відкритими до обміну досвідом з колегами через закриту групу у Фейсбуку та на очних / онлайнних заходах;
- здійсните за фасилітації тренерської команди “Демократичної школи” регулярний моніторинг змін у школі з використанням [“Інструменту демократичного розвитку школи”](#);

- реалізуєте практикуми, які передбачають пропоновані “Демократичною школою” курси;
- заплануєте та втілите загальношкільний проєкт з демократизації обраних вами аспектів життя школи за підтримки тренерської команди Програми.

РЕЗУЛЬТАТИ УЧАСТІ У ПРОГРАМІ ДЛЯ ШКОЛИ

Для школи в цілому

- Створено спільну візію розвитку школи на засадах демократії.
- Зміцнено інституційну спроможність школи та підвищено якість освітніх і управлінських процесів.
- Поглиблено демократичну культуру школи.
- Посилено шкільну команду – учасники освітнього процесу навчилися працювати разом заради спільної мети.
- Запущено сталі демократичні зміни в управлінських та педагогічних процесах.
- Налагоджено співпрацю з громадою.
- Сформовано дієву професійну спільноту на базі школи.

Для директора/директорки школи

- Розроблено план дій школи з акцентом на розвиток демократичної культури, громадянських компетентностей, формування демократичної стійкості, зроблено перші кроки для її реалізації.
- Учасники освітнього процесу відчувають співвідповідальність за те, що відбувається у школі та зі школою.
- Обмін досвідом і добрими практиками з колегами та експертами з України та з-за кордону.
- Менторська підтримка досвідчених тренерів/тренерок.
- Підвищено кваліфікацію, що підтверджує серія сертифікатів, які відповідають вимогам МОН України, із загальною кількістю до 120 годин.
- У результаті підвищення кваліфікації ви впевнено володітимете:
 - сучасними управлінськими підходами до розвитку школи (командне управління, лідерство, стратегічне планування);
 - інструментами формування і підтримки культури демократії у шкільному середовищі, залучення педагогів, учнів і батьків;
 - підходами до налагодження ефективної співпраці з громадою та зовнішніми партнерами;
 - алгоритмом та засобами для впровадження сталих змін.

Для педагогічного колективу

- Формування згуртованої професійної спільноти, яка вміє вирішувати проблеми та створює простір для взаємопідтримки.

- Підвищено кваліфікацію, що підтверджує серія сертифікатів, які відповідають вимогам МОН України, із загальною кількістю до 120 годин.
- У педагогічній практиці змістився акцент із знаннєвого до компетентнісного і діяльнісного підходу.
- У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу відбувся перехід від вертикальних до горизонтальних стосунків.
- У результаті підвищення кваліфікації ви впевнено володітимете дієвими інструментами для:
 - формування громадянської стійкості та виховання свідомих громадян;
 - наскрізного розвитку громадянських компетентностей та наскрізних умінь учнів;
 - компетентнісного освітнього процесу;
 - формувального оцінювання;
 - навчання через проєктний підхід;
 - рефлексії щодо особистого і професійного розвитку, педагогічної практики;
 - планування власного професійного та особистого розвитку.

Якщо вам цікаво навчатися і розвиватися разом із нами, заповніть зголошення у гугл-формі:

[зголошення](#)

(нижче подаємо запитання зі зголошення для ознайомлення та підготовки)

**Кінцевий термін подання заявок: 02 травня 2026 року, 23:59.
Результати відбору будуть повідомлені обраним кандидатам 07 травня 2026 року до 18:00.**

У випадку додаткових запитань чи уточнень пишiть на електронну адресу sfd@theewc.org або реєструйтеся на сесію запитань та відповідей 16 квітня, 15:00-16:30 [реєстраційна форма](#)

ЗГОЛОШЕННЯ (виключно для ознайомлення; зголошення приймаються лише через гугл-форму, покликання на яку подано вище; радимо підготувати собі відповіді на запитання форми у вордівському документі, а тоді скопіювати їх у гугл-форму)

Зголошення приймаються до 23 год. 59 хв. 02 травня 2026 року.

Відібрані особи отримають запрошення до обов'язкової участі в установчій сесії (онлайн), яка відбудеться 14 травня 2026 року, 15:00-17:00.

У випадку додаткових запитань чи уточнень пишiть на електронну адресу Програми sfd@theewc.org

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ШКОЛУ

Повна назва закладу освіти

Рiвень акредитації

Кількість учнів

Кількість учителів

Покликання на сторінку закладу в ІСУО

Веб-сторінка

Поштова адреса

Сторінка/-и у соцмережах

У скільки змін навчається Ваша школа?

Чи проходила Ваша школа інституційний аудит? Якщо так, то у якому році?

Яка форма навчання у Вашій школі?

У якій області знаходиться ваш заклад освіти?

МОТИВАЦІЯ ДЛЯ УЧАСТІ В ПРОГРАМІ

Чому Ви як директор/директорка школи хочете, щоб школа взяла участь у Програмі? (до 150 слів)

Опишіть, якою має стати ваша школа після участі у цій навчальній програмі (до 150 слів)

Якщо мене відберуть для участі у цій навчальній програмі, більш зручними датами* для очного навчання у Львова є:

* організатори залишають за собою право самостійно визначити дати Вашої участі у очному навчанні з огляду на можливості готелю та потребу мати дві рівноцінні за розміром групи

- 22-25 червня
- 26-29 червня
- обидві

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВАС

1. Директор/директорка школи

ППП

Предмет, який викладаєте

Електронна адреса

Телефон

Профіль у соцмережах (якщо є)

З якого року Ви працюєте на посаді директора цієї школи?

Ваш педагогічний стаж

Ваш управлінський стаж

Чи є у Вас досвід участі в тренінгах/навчанні у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини? Якщо так, то який?

Як Ви розумієте поняття “громадянська стійкість”, “демократична стійкість”?

У чому для Вас полягає демократія у школі?

Чи маєте досвід тренерської роботи? Який?

Яка Ваша улюблена книжка і чому?

Просимо додати ваше актуальне резюме (у довільній формі, максимальний розмір файлу - 5 Мб)

2. Заступник/заступниця директора школи

ППП

Предмет, який викладаєте

Електронна адреса

Телефон

Профіль у соцмережах (якщо є)

З якого року Ви працюєте на посаді заступника / заступниці директора цієї школи?

Ваш педагогічний стаж

Ваш управлінський стаж

Чи є у Вас досвід викладання чи іншої діяльності у сфері громадянської освіти, освіти з демократичного громадянства та прав людини? Якщо так, то який?

Чи маєте досвід тренерської роботи? Який?

Як Ви мотивуєте педагогів до професійного розвитку?

Якщо б Ви могли змінити одну річ у педагогічних підходах вчителів Вашої школи “за помахом чарівної палички”, що б це було і чому?

ОПИШІТЬ ВАШУ ШКОЛУ

Опишіть Вашу школу так, ніби вона жива людина. Яка вона?

Наведіть приклади демократії у Вашій школі (в культурі школи, в управлінських процесах, в освітньому процесі тощо)

Розкажіть, як Ваші вчителі співпрацюють

У яких програмах та проєктах Ваша школа брала участь упродовж останніх 3 років? Як змінилася Ваша школа у результаті цього?

Як Ваші педагоги навчаються / підвищують кваліфікацію? Які труднощі з цим виникають?

Чи співпрацює Ваша школа з місцевою громадою? Якщо так, як ця співпраця сприяє розвитку учнів та учениць?

ПІДТВЕРДЖУЮ, ЩО:

- Школа, яку я очолюю, не брала участі у компоненті інституційної підтримки від “Демократичної школи” (2016-2021).
- Управлінська команда нашої школи прочитала всю інформацію про курс для керівництва школи та інституційну підтримку.
- Моя заступниця / мій заступник готові брати участь у цьому навчальному курсі.
- Ми розповіли педагогічному колективу / його активу про те, що подаємося на цей навчальний курс, і пояснили його суть та залученість вчителів.
- Ми (я, мої заступниці / заступники, педагогічний колектив школи) готові співпрацювати з Програмою упродовж 17 місяців.
- Я ознайомила / ознайомився з календарем роботи на червень 2026 - жовтень 2027.
- Якщо мою кандидатуру буде відібрано, я розумію, що мені потрібно буде підписати угоду про співпрацю з Програмою “Демократична школа”.
- Наша школа може інтегрувати запропоновані активності (навчання та реалізація практичних завдань) у план роботи у проміжку між червнем 2026 та жовтнем 2027.
- Я засвідчую, що вся інформація, подана у цій заявці, є правдивою.

Дякуємо за Вашу зацікавленість!

Ми повідомимо відібрані заклади освіти до 18:00 07 травня 2026 року.